

تبیین چالشهای خودمراقبتی در افراد مبتلا به پارکینسون: نتیجه ای از یک مطالعه کیفی

محمدعلی سلیمانی^۱، *فریده باستانی^۲، رضا نگارنده^۳

۱- استادیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران.

۲- استاد، گروه پرستاری سالمندان، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

پست الکترونیکی: bastani.f@iums.ac.ir

۳- استاد، گروه پرستاری بهداشت جامعه، دانشکده پرستاری و مامایی و مرکز تحقیقات مراقبت های پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

نشریه سالمندشناسی شماره ۱ دوره ۱ زمستان ۱۳۹۴ ۱۶-۱

چکیده

مقدمه: تاکنون پیشرفتهای زیادی در امر تشخیص، درمان و بازتوانی افراد مبتلا به پارکینسون رخ داده است؛ با این وجود، تصویر واضحی از نحوه خودمراقبتی این بیماران وجود ندارد. بنابراین شناخت هر چه بیشتر مشکلات، نگرانی ها و چالشهای خودمراقبتی در این گروه از بیماران می تواند ضروری باشد. هدف مطالعه حاضر تبیین چالشهای خودمراقبتی در افراد مبتلا به پارکینسون بود.

روش: مطالعه حاضر از نوع کیفی است و با استفاده از روش نظریه زمینه ای در سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۳ انجام یافته است. داده ها با استفاده از مصاحبه های عمیق نیمه ساختار یافته و یادداشتهای در عرصه جمع آوری شد. با ۱۰ بیمار مبتلا به پارکینسون و ۶ نفر از مراقبان خانوادگی آنان مصاحبه به عمل آمد. مصاحبه ها در منزل شخصی مشارکت کنندگان و یا یکی از اعضای خانواده آنان انجام گرفت. تجزیه و تحلیل داده ها براساس کوربین و اشتراوس (۲۰۰۸) انجام یافت.

یافته ها: مفاهیم مطالعه با استفاده از تحلیل خرد و کلی شناسایی شدند. «ترس از زمین گیر شدن» به عنوان مهم ترین نگرانی بیماران مبتلا به پارکینسون شناسایی شد. این نگرانی شامل "ناتوانی پیش رونده جسمانی"، "آشفته گی روانی"، "بار مالی بیماری" و "تغییر خود" بود و بدنبال تأثیر بیماری پارکینسون بر ابعاد مختلف جسمی، روحی، روانی، اجتماعی بیماران ایجاد شده بود.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که افراد مبتلا به پارکینسون با چالشهای متعددی در خودمراقبتی مواجه هستند. در فرایند خودمراقبتی این بیماران، عوامل فردی، خانوادگی و اجتماعی نقش مهمی دارند. با در نظر گرفتن چالشهای خودمراقبتی، مراقبین بهداشتی بخصوص پرستاران می توانند افراد مبتلا به پارکینسون را در کسب و حفظ استقلال در خودمراقبتی حمایت کنند. از سوی دیگر نتایج این مطالعه با بیان مفاهیم مهم و ایجاد یک دانش بنیادی در فرایند خود مراقبتی مبتلایان به پارکینسون می تواند در تدوین خط مشی و استانداردهای مراقبتی بیماران کشورمان مورد استفاده قرار گیرد.

کلید واژه ها: بیماری پارکینسون، خودمراقبتی، تحقیق کیفی، نظریه زمینه ای.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۹/۲۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۷/۵